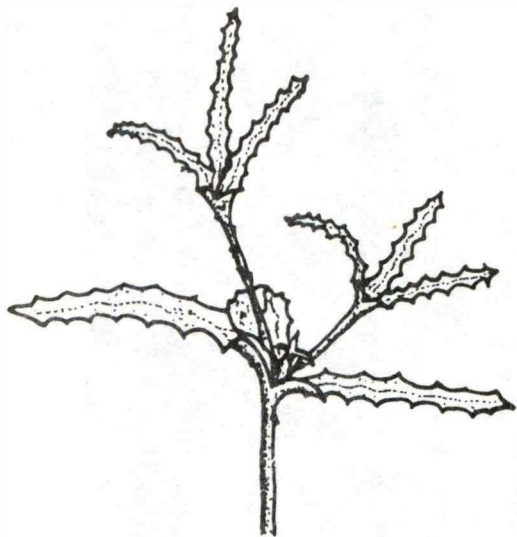

Groot nimfkruid in de Amsterdamse Waterleidingduinen

door W.J. Kuijper

Tijdens bezoeken aan het infiltratiegebied van de Amsterdamse Waterleiding (west van Vogelenzang, Gemeente Zandvoort) in het najaar van 1989 ontdekte ik in een van de plassen in het Witteveld een aantal groeiplaatsen van Groot nimfkruid (*Najas marina*). De planten werden zowel drijvend langs de oever als wortelend in de bodem aangetroffen. De tot circa 15 cm lange planten groeiden op een zandbodem naast een kranswier-vegetatie. Het heldere water was ter plekke ongeveer een halve meter diep en stilstaand. Het opvallende van deze waarneming is dat het hier om een geheel nieuwe vindplaats gaat. Groot Nimfkruid is zeldzaam in Nederland. Uit de Flora Neerlandica, Wilde Planten en de Atlas van de Nederlandse Flora blijkt dat de groeiplaatsen voornamelijk in Noord- en Zuidholland liggen of lagen (Nieuwkoop, Noorden, De Haak, Ankeveen, Naardermeer, Botshol, Ilper-, Wormer- en Jisperveld). Daarnaast kennen we enkele incidentele waarnemingen uit het gebied van de grote rivieren en bij Meppel. Voor een deel gaat het hierbij om meldingen uit de vorige eeuw. Interessant is nog te weten dat fossiele zaden van Nimfkruid af en toe in de ondergrond van West Nederland worden gevonden.

In het algemeen neemt het aantal vindplaatsen af, mogelijk door de waterkwaliteit. Groot nimfkruid groeit in Nederland vooral in plassen, sloten en vaarten met brak water. Het water moet stilstaan of zwak stromen, voedsel- en kalkrijk zijn en

een veen-, zand- of klei-ondergrond hebben (met meestal grof organisch bezinksel). De planten groeien bij voorkeur tussen 50 en 200 cm onder het wateroppervlak (de Wilde, 1964). Vaak zien we de soort in grote aantallen, samen met o.a. kranswier (*Chara nitellopsis*).

De vondst in de duinen bij Vogelenzang is gezien het bovenstaande een uitbreiding van het bekende areaal. Tot nu toe is de soort in een infiltratieplas gevonden. Binnen deze plas waren diverse groeiplaatsen aanwezig. Eind oktober bleken diverse planten verdwenen. Doorgezeefd bodemmateriaal bevatte nog stukjes stengel en blad. Ook trof ik in de bodemonsters regelmatig zaden aan (zie figuur). Enkele halve, wat afgesleten zaden wezen erop dat de soort hier ook al in 1988 groeide. Mogelijk houdt Groot nimfkruid dus stand en gaat zich in de komende jaren in het infiltratiegebied uitbreiden.

Literatuur

Mennema J., Quene-Boterenbrood A.J. & Plate C.L.(red) 1985. Atlas van de Nederlandse Flora. 2. Zeldzame en vrij zeldzame planten.

Westhoff V., Bakker P.A., Leeuwen C.G. van, Voo E.E. van der & Westra R. 1971. Wilde Planten. Flora en vegetatie in onze natuurgebieden. Deel 2: het lage land.

Wilde W.J.J.O. de 1964. Najadaceae. blz 93-96 in: Flora Neerlandica. Deel 1. Afl. 6.

